

UNIVERSITATEA
BABEȘ-BOLYAI

*Ediția a 3-a. Conferința Națională
"Natura Umană, Cultură, Tehnologie" (NUCT 2022)*

Caiet de rezumate

*3rd Edition. National Conference "Human Nature,
Culture, Technology" (NUCT 2022)*

Abstract Booklet

*Transumanismul—noi provocări
ale condiției umane*

*Transhumanism—New Challenges
of the Human Condition*

7 Mai, 2022
May 7, 2022

CUPRINS/*Contents:*

Vulnerabilitate și urbanism în paradigma post și trans-umană—o perspectivă critică/ <i>Vulnerability and Urbanism in the Post and Trans-human Paradigm—a Critical</i> <i>Perspective.....</i>	4
Persida BEC	
AI, Humans, and Musical Creativity: A Relational Approach to Transhuman Music.....	8
Natasha BERANEK	
Studiul impactului vehiculelor autonome, al roboților și al inteligenței artificiale în <i>societate/Study of the Impact of Autonomous Vehicles, Robots and Artificial Intelligence in</i> <i>Society.....</i>	9
Doru-Laurean BĂLDEAN, Viorel CHINDEA, Adela-Ioana BORZAN	
Integrarea inteligenței artificiale în societate: dileme și soluții/Integrating Artificial <i>Intelligence into Society: Dilemmas and Solutions.....</i>	12
Radu CRISTIAN	
Evangelizarea sustenabilității: o analiză a comunicării corporative și comerciale a marilor <i>lanțuri de magazine din România/Evangelizing Sustainability: an Analysis of the Corporate</i> <i>and Commercial Communication of the big Store Chains in</i> <i>Romania.....</i>	14
Tulia Maria CĂȘVEAN, Vasile HODOROGEA	
Conceptul de straniețate/The Concept of the Uncanny.....	16
Marius FLOREA	
Challenges posed on the legitimacy of deliberative democracies by advancements in CRISPR.....	18
Shannon HUMPHREY	

O comparație filosofică între animalele de companie robot și automatonii din perioada modernă timpurie/A philosophical comparison between robot pets and early modern automata.....19

Anisia-Alis IACOB

Între Magie și Statistică: Transumanismul ca “rușine prometeică”/Between Magic and Statistics: Transhumanism as “promethean shame”.....21

Vlad MANCIU

Animale politice sau captivi: nevoia de implicare civică într-o lume augmentată/Political Animals or Captives: the Need for Civic Engagement in an Augmented World.....23

Andrei NUȚAȘ

Explorări asupra Inteligenței Artificiale în artă—instrument și mediu, colaborare sau eroism?/Explorations on Artificial Intelligence in Art—Instrument and Medium, Collaboration or Heroism?.....25

Iulia-Dana PUȘCAȘU

Provocări etice în chirurgia estetică/Ethical Challenges in Aesthetic Surgery.....27

Radu SIMION

Efectele „stării de excepție” asupra statelor democratice: războiul o provocare transumanistă?/The Effects of the „state of exception” on Democratic States: Is war a Transhumanist Challenge?.....31

Cosmin-Florentin SPASCHI

Abordări paradigmatică asupra augmentării umane/Paradigmatic Approaches to Human Augmentation.....33

Călin-Ioan TALOȘ

Inteligență artificială versus alienare/Artificial Intelligence versus Alienation.....35

Adriana VLAICU

Vulnerabilitate și urbanism în paradigma post și trans-umană— o perspectivă critică

Drd. Persida BEC¹

Drd. Andreea Melisa MUREȘANU²

Rezumat: Începând cu modernismul, toate celelalte curente post sau trans “se scriu, se înscriu în ele însele, într-o veșnică re-scriere” (Lyotard, 2002, p. 20). Trebuie să existe o despărțire de trecut pentru a progresa, iar, ca să apară despărțirea de trecut, toate paradigmele amintite anterior trebuie să aibă un proiect. De astfel, totul se construiește în jurul emancipării și a unei energii emancipatoare (Lyotard, 2002, p. 20), iar emanciparea și împlinirea omului se fac cu gândul la viitor.

Dacă pentru Marshall Berman modernitatea este pe același plan cu un oarecare proiect de experimentare a spațiului și a timpului, în paradigma post-umană are loc punerea în aplicare a ideii de spațiu și de timp. În ceea ce privește spațiul există o fragilitate a acestuia legată de corporalitate, căci deși există o dorință continuă de a scăpa de aceasta, corpul uman rămâne prins în vulnerabilitatea sa. Corpul este o manifestare socială, prin expunerea sa, printr-o limitare, căci, se poate spune că acesta este vulnerabil prin definiție. Prin simplul fapt că acesta există, corpul depinde de diferite condiții și organizări sociale, iar acest fapt presupune că atunci când se pune problema lui “a fi”, cu înțelesul de “a persista”, acesta e necesar să se realizeze pe ceea ce este în exteriorul său.

Încă de la începutul secolului XX, când Georg Simmel și Benjamin Walter teoretizau personalitatea urbană modernă și modul specific de locuire urban disociativ, caracterizat de economia banilor, și cu atât mai mult în actualitate, locuitorul urban este separat de producerea elementelor esențiale vieții, fie că este vorba de hrană sau chiar socializare. Senzorialitatea și acel *phronesis* ce caracteriza viața orașelor tradiționale sunt substituite cu o potențare a vieții mintale. Funcția spațiului fizic se mută în mintal și virtual, iar locul însuși migrează spre rural, noul domeniu al data center-elor, serverelor și reziduurilor vieții urbane. Dacă în perspectivă lacaniană exista un conflict între percepția vizuală a propriei persoane și experiența emoțională interioară, viața modernă contribuie la acest cuplu cu o a treia ipostază, cea a persoanei virtuale. Arhitectura acestui mod al ființării noastre nu are însă deloc de-a face cu umanul ca referință pentru perceperea realității înconjurătoare.

¹ Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, România, Facultatea de Istorie și Filosofie, Școala Doctorală de Filosofie, Departamentul de Filosofie. E-mail: bec.persida@gmail.com

² Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, România, Facultatea de Istorie și Filosofie, Școala Doctorală de Filosofie, Departamentul de Filosofie. E-mail: melisa.andreea@gmail.com

De aici apare importanța regândirii subiectivității prin prisma vulnerabilității prezentă în ceea ce privește post și trans-umanul în arhitectură, dar și nevoia de a inventa noi forme de relații etice sau valori întâlnite în complexitatea timpurilor actuale.

Cuvinte cheie: urbanitate, arhitectură, vulnerabilitate, proiect, progres, individ, tehnologie.

Referințe:

Lyotard, Jean-François. (2002) *Inumanul, Conversații despre timp*. Traducere și postfață de Ciprian Mihali. Idea Design& Print.

Butler, Judith. (2014). *Cadre de război—Figurile umanului și politicile suferinței*. Traducere de Lelia Marcău. Casa Cărții de Știință.

Harvey, David. (2002). *Condiția postmodernității, O cercetare asupra originilor schimbării culturale*. Traducere de Cristina Gyurcsik și Irina Matei, Amarcord.

Merleau-Ponty, Maurice. (2017). *Vizibilul și invizibilul*. Traducere Cătălina Toboșaru și Delia Popa. Tact.

Koolhaas, Rem. (2020). *Koolhaas. Countryside, A Report*. Taschen.

Vulnerability and Urbanism in the Post and Trans-human Paradigm— a Critical Perspective

PhD. Student, Persida BEC¹

PhD. Student, Andreea Melisa MUREȘANU²

Abstract: Beginning with modernism, all other post or trans currents “are written, embedded in themselves, in an eternal re-writing”. (Lyotard, 2002, p. 20) There must be a separation of the past in order to progress, and for the separation of the past to occur, all of the paradigms mentioned above must have a project. Thus, everything is built around emancipation and emancipatory energy (Lyotard, 2002, p. 20), and human emancipation and fulfilment are achieved with the future in mind.

If for Marshall Berman modernity is on the same level as some project of experimenting with space and time, in the post-human paradigm the implementation of the idea of space and time takes place. As for space, there is a fragility of it related to corporeality, because although there is a constant desire to get rid of it, the human body remains trapped in its vulnerability. The body is a social manifestation, by its exposure, by a limitation, because it can be said that it is vulnerable by definition. By the mere fact that it exists, the body depends on different conditions and social organisations, and this presupposes that when the problem of “being” is asked, with the meaning of “persisting”, it is necessary to realise what is outside it.

Ever since the beginning of the twentieth century, when Georg Simmel and Benjamin Walter theorised the modern urban personality and the dissociative urban mentality characterised by the money economy, and even more today, the urban dweller is separated from the production of the essentials of life, whether it be food or social interaction. The sensory experiences and phronesis characteristic to the traditional city are replaced by a vivid mental life. The function of the physical space relocates to the mental and the virtual, while the space itself migrates to the rural, the new domain of data centres, servers and residues of urban life. While the lacanian perspective proposes a conflict between one’s perceived visual appearance and one’s inner emotional experience, modern life adds to this couple a third hypostasis, that of the virtual persona. However, the architecture of this mode of being has nothing to do with the human condition as a reference for the perception of the surrounding reality, hence the importance of

¹ Babes-Bolyai University, Cluj-Napoca, Romania, Faculty of History and Philosophy, Doctoral School of Philosophy, Department of Philosophy. E-mail: bec.persida@gmail.com

² Babes-Bolyai University, Cluj-Napoca, Romania, Faculty of History and Philosophy, Doctoral School of Philosophy, Department of Philosophy. E-mail: melisa.andreea@gmail.com

reformulating subjectivity in terms of vulnerability present in the post and trans-human pursuit of architecture, but also the need to find new forms of ethical relationships or values encountered in the complexity of modern times.

Keywords: urbanity, architecture, vulnerability, project, progress, human, technology.

References:

Lyotard, Jean-François. (2002) *Inumanul, Conversații despre timp*. Traducere și postfață de Ciprian Mihali. Idea Design& Print.

Butler, Judith. (2014). *Cadre de război—Figurile umanului și politicile suferinței*. Traducere de Lelia Marcău. Casa Cărții de Știință.

Harvey, David. (2002). *Condiția postmodernității, O cercetare asupra originilor schimbării culturale*. Traducere de Cristina Gyurcsik și Irina Matei, Amarcord.

Merleau-Ponty, Maurice. (2017). *Vizibilul și invizibilul*. Traducere Cătălina Toboșaru și Delia Popa. Tact.

Koolhaas, Rem. (2020). *Koolhaas. Countryside, A Report*. Taschen.

AI, Humans, and Musical Creativity: A Relational Approach to Transhuman Music

Prof. Natasha BERANEK¹

Abstract: AI music technologies are generally understood as “creative assistants” that collaborate with human artists towards the production of “emotional” and “expressive” songs. At the same time, these technologies are positioned as *tools* that can be leveraged to simplify musicians’ compositional efforts because of their digital properties. As a consequence, perspectives on AI generated music remain contingent upon the ontological realm of ‘the human’ – in particular, our historically specific ideas of artistic creativity, musical genius, and technological innovation. AI is viewed as either *replicating* or *improving* human creative abilities, rather than providing an opportunity to make novel and heretofore inconceivable music in partnership with humans.

This paper considers how collaboration between humans and machine learning can engender musical creativity that is not reducible to the sort of individualistic and Romantic notions of virtuosity that have remained dominant since the 18th century. I suggest that in order to break with a human baseline for genius, such an approach to musical production necessitates a realignment of artistic “values” between human and machine learning systems. It also calls for the design of a *relational* artificial intelligence that exists in an ontological continuum – one that neither “the human” nor “technology” can accommodate.

Keywords: artificial intelligence, transhumanism, music.

¹ Transformations of the Human, Berkeley, California, USA. E-mail: natasha.brie@gmail.com.

Studiul impactului vehiculelor autonome, al roboților și al inteligenței artificiale în societate

Prof. Doru-Laurean BĂLDEAN¹
Drd. Viorel CHINDEA²
Dr. Adela-Ioana BORZAN³

Rezumat: Automatizarea este tot mai pregnant resimțită atât în viața personală a indivizilor, cât și a societății în general. Pandemia ne-a obișnuit deja cu viața la distanță (atât în ce privește munca, cât și în ce privește comunicațiile), dar și cu digitalizarea multor servicii (aplicarea sau transmiterea online a formularelor) și a unor instrumente (constând în plata electronică a facturilor doar cu cardul la aparatele automate ale unităților bancare), aspecte care sporesc nivelul de automatizare al indivizilor și al societății în ansamblul său. De la jocurile pe calculator, până la "jocul" de-a războiul activitățile umane actuale sunt completate și susținute de sisteme și procese automate. Nivelurile de automatizare sunt diferite în fiecare caz în parte. Utilizarea vehiculelor autonome în jocuri pe calculator este într-o continuă dezvoltare datorită susținerii și a suportului consumatorilor de acest gen de divertisment. Gamerii sau jucătorii în acest caz, prin actualizarea sistemelor și aplicațiilor folosite, susțin și asigură progresul unei industrii foarte prospere care a schimbat parțial structura și funcționarea societății, mult mai mult decât și-ar fi dorit sau ar fi putut accepta generațiile de dinainte și non-gamerii/non-userii. În cazul războiului, suportul și susținerea pentru automatizare și robotizarea vehiculelor vine din partea unor instituții precum armata sau guvernul în ansamblul său. Ucraina a utilizat și utilizează, în aceste zile, tehnologiile "remote" și dronele cu succese notabile, în vreme ce Rusia - de partea cealaltă a baricadei - le promite tinerilor din domeniile roboticii, tehnologiilor de vârf și al matematicii anumite privilegii sociale, printre care și scutirea de serviciul militar, doar ca să nu părăsească țara într-un nou exod al inteligenței. Studiul prezent realizează o analiză prospectivă a impactului vehiculelor autonome, al roboților și al inteligenței artificiale în societate. Pentru aceasta se apelează la mai multe baze de date internaționale și la abordarea filosofic analitică a progresului acestor tehnologii în ultimii ani. De la digitalizarea artei, până la războiul dronelor se realizează o trecere în revistă a nivelurilor de impact pe care îl au automatizarea și robotizarea vehiculelor de recunoaștere, de transport și intervenție. Aplicațiile

¹ Universitatea Tehnică, Cluj-Napoca, România, Facultatea de Autovehicule Rutiere, Mecatronică și Mecanică, Departamentul de Autovehicule rutiere și Transporturi. E-mail: dorubaldean@yahoo.com.

² Universitatea Tehnică, Cluj-Napoca, România, Facultatea de Autovehicule Rutiere, Mecatronică și Mecanică, Departamentul de Autovehicule rutiere și Transporturi. E-mail: viorel_chindea@yahoo.es.

³ Sef lucrări, Departamentul de Autovehicule rutiere și Transporturi, Universitatea Tehnică, Cluj-Napoca, România. E-mail: Adela.BORZAN@auto.utcluj.ro.

civile și militare ale vehiculelor teleghidate, telecomandate și potențialul celor autonome sunt încă explorate și studiate la nivel teoretic și practic. Atât pandemia cât și războiul sunt situații extrem de critice pentru indivizi și pentru societate. Analiza filosofică este premergătoare metodei ingineresti. Prima abordare are rol teoretic generalist de îmbunătățire a cunoașterii de tip gnoseologic, în vreme ce ultima are un caracter mult mai aplicat și poate fi catalogată ca fiind epistemologie. S-a observat că schimbările de ordin tehnologic manifestă un impact sau o influență semnificativă asupra societății.

Cuvinte cheie: autovehicule automate, inteligența artificială, mașini autonome, rețele vehiculare, roboți, vehicule inteligente.

Study of the Impact of Autonomous Vehicles, Robots and Artificial Intelligence in Society

Prof. Doru-Laurean BĂLDEAN¹
PhD. Student, Viorel CHINDEA²
Dr. Adela-Ioana BORZAN³

Abstract: Automation is increasingly present both in the personal lives of individuals and of society in general. The pandemic has already accustomed us to social distancing or distance living (both in terms of work and communications), but also with the digitization of many services (application or online transmission of forms) and tools (consisting of electronic payment of invoices only with the card at the automatic devices of the banking units), aspects that increase the level of automation for the individuals and for the society as a whole. From computer games to the “game” of war, current human activities are complemented and supported by automated systems and processes. The automation levels are different in each case. The use of autonomous vehicles in computer games is constantly evolving based on the support and preferences of consumers in this type of entertainment. Gamers in this case by updating the

¹ Technical University of Cluj-Napoca, Romania, Faculty of Road Vehicles, Mechatronics and Mechanics, Department of Road Vehicles and Transports. E-mail: dorubaldean@yahoo.com.

² Technical University of Cluj-Napoca, Romania, Faculty of Road Vehicles, Mechatronics and Mechanics, Department of Road Vehicles and Transports. E-mail: viorel_chindea@yahoo.es.

³ Department of Road Vehicles and Transport, Technical University of Cluj-Napoca, Romania. E-mail: Adela.BORZAN@auto.utcluj.ro.

systems and applications support the progress of a very prosperous industry that has partially changed the structure and functioning of society, much more than would have wanted or could have accepted previous generations of non-gamers and non-users. In the case of war, the support for automation and robotization of vehicles comes from institutions such as the army or the government as a whole. Ukraine has used and is using "remote" technologies and drones with notable success, while Russia - on the other side of the barricade - promises young people in the fields of robotics, high technology, and mathematics certain social privileges, including exemption from military service, just so they do not leave the country in a new exodus of intelligence. The present study provides a prospective analysis of the impact of autonomous vehicles, robots, and artificial intelligence in society. For this, several international databases, and the philosophically analytical approach to the progress of these technologies in recent years are used. From the digitalization of art to the drone war, a review is made to the levels of impact that the automation and robotization of reconnaissance, transport and intervention vehicles may have. The civilian and military applications of remote-controlled vehicles and the potential of autonomous vehicles are still being explored and studied on a theoretical and practical level. Both the pandemic and the war are extremely critical situations for individuals and for society. Philosophical analysis precedes the engineering method. The first approach has a generalist theoretical role of improving gnoseological knowledge, while the latter has a much more applied character and can be classified as epistemology. It has been observed that technological changes show a significant impact or influence in society.

Keywords: automatic vehicles, artificial intelligence, autonomous cars, vehicle networks, robots, intelligent vehicles.

Integrarea inteligenței artificiale în societate: dileme și soluții

Radu CRISTIAN¹

Rezumat: Inteligența artificială este una din cele mai importante realizări tehnologice ale secolului trecut. A fost concepută inițial de Alan Turing în 1935 și implementată cu succes pentru prima oară în 1951. De atunci, a revoluționat dezvoltarea tehnologiei și a fost implementată în aproape toate domeniile de activitate umană. Odată cu dezvoltarea inteligenței artificiale, au apărut aceleași dileme caracteristice oricărei tehnologii noi descoperite: Ce înseamnă pentru om această invenție? Cum ne poate ajuta? Care sunt limitele ei? Ce înseamnă pentru viitor? Care este relația între inteligența artificială și cea umană? O dilema semnificativă este cea a integrării inteligenței artificiale în societate ca persoane. Acest proces posibil ridică o serie de întrebări filosofice, etice și științifice, dar a căror răspunsuri sunt importante atât pentru inteligența artificială, cât și pentru om. Astfel, în acest articol, urmăresc argumentez posibilitatea integrării inteligențelor artificiale în societate ca persoane, dar și să identific, să analizez și să ofer posibile soluții pentru dilemele acestei integrări. În prima parte, voi analiza posibilitatea inteligențelor artificiale de a fi considerate persoane, asemeni persoanelor umane. Analiza se va realiza printr-o comparație a trăsăturilor identității de persoană cu trăsăturile inteligenței artificiale. După care, voi argumenta necesitatea acordării unor drepturi inteligențelor artificiale, urmate de o analiză a acestora și a compatibilității lor cu drepturile umane. A doua parte, va fi dedicată semnificației integrării inteligenței artificiale în societate, pentru oameni. Mai exact, o analiză a reacțiilor umane potențiale față de această integrare. Voi argumenta, deasemenea, necesitatea unei schimbări de mentalitate pentru că acest proces să se poată desfășura corespunzător. Consider această integrare importantă atât pentru dezvoltarea și evoluția inteligențelor artificiale, cât și pentru o mai bună înțelegere a societății noastre umane.

Cuvinte cheie: inteligență artificială, drepturi, identitate de persoană, societate, integrare.

¹ Cercetator independent. E-mail: cristiradu1991@gmail.com

Integrating Artificial Intelligence into Society: Dilemmas and Solutions

Radu CRISTIAN¹

Abstract: Artificial intelligence (from now on A.I.) is one of the most significant technological advancements of the last century. Initially conceived by Alan Turing in 1935, it was successfully implemented in 1951. Since then, it changed our perception of technological advancements, and it became universally implemented. With the invention of a.i, as with previous technological innovations, experts asked themselves the same questions: What does A.I. means for humans? How can it help us? What are its limits? What is the relationship between A.I. and humans? One of these questions ponders the possibility of A.I. integration into our human society as persons. This possible process raises several ethical, philosophical, and scientific questions, but answering them is important to both A.I. and humans. In this article, I argue that it is possible for A.I. to be integrated, as persons, into human society. Also, I will identify, analyze and offer solutions to the main issues this process presents. In the first part of my paper, I will discuss the possibility of A.I. being considered persons. I will base my analysis on a comparison of A.I. attributes with the traits commonly attributed to the concept of a person. After this part, I will argue why A.I. should receive rights, what rights, and their degree of compatibility with human rights. I will dedicate the second part to the significance of the integration process for humans. Specifically, I will analyze the human reactions to this process. I will argue for the necessity of a change of mentality vital to a successful A.I. integration. I consider the integration of A.I. into society important for the advancement of A.I. technology and a better understanding of our society.

Keywords: artificial intelligence, rights, person, society, integration.

¹ Independent researcher. E-mail: cristiradu1991@gmail.com

Evanghelizarea sustenabilității: o analiză a comunicării corporative și comerciale a marilor lanțuri de magazine din România

Dr. Tulia Maria CĂȘVEAN¹
Dr. Vasile HODOROGEA²

Rezumat: Principiile și valorile care ne ghidează, ca indivizi și ca societate, în promovarea vieții și în eforturile de îmbunătățire a condiției umane și a nivelului de trai (More & Vita-More, 2013) trebuie regândite. Aflăm și conștientizăm că schimbările climatice, modificările în structura geologică a Pământului, topirea ghețarilor și a calotei glaciare, alunecările de teren – toate acestea nu mai sunt doar capricii ale naturii, ci rezultate directe ale acțiunilor oamenilor (antropocen). Modul de trăire, de raportare la mediu, devine o obligație morală a fiecăruia dintre noi și a companiilor în care lucrăm sau cu care interacționăm, prin prisma respectării dreptului la viață al tuturor oamenilor, inclusiv al celor din generațiile următoare. Scrisoarea transmisă în 2022 de Larry Fink către directorii generali ai companiilor care colaborează cu fondul de investiții Black Rock, unul dintre cele mai mari din lume, statuează clar faptul că toate companiile și toate industriile vor fi transformate de tranziția către “net zero”. Majoritatea părților interesate – de la acționari, la angajați, la clienți, la comunități și autorități de reglementare – se așteaptă acum ca companiile să joace un rol în decarbonizarea economiei globale. Sustenabilitatea devine așadar o pre-condiție a funcționării în economia locală și/sau globală, mai ales prin prisma predicțiilor privind degradarea condițiilor de viață în următorii ani în lipsa unei implicări active a statelor, a cetățenilor și a companiilor în aplicarea unor măsuri coerente de recuperare și redresare. Studiul de față își propune să evalueze modul în care marile lanțuri de magazine din România acționează în spiritul transumanismului, “dezvoltând o dorință mesianică de a salva umanitatea” (Fillard, 2020, p. 32) printr-o „evanghelizare a sustenabilității”. Analiza este concentrată pe perspectiva producerii mesajelor, acoperind Rapoartele de Sustenabilitate aferente anului 2020 și relația acestora cu comunicarea corporativă (PR) și comercială (publicitate) din ultimele trei luni (ianuarie – martie 2022) pe subiecte de sustenabilitate, evaluând părțile interesate (stakeholders) vizate, teritoriile și temele principale abordate, mixul de media folosit, substanțialitatea comunicării vs. *greenwashing*.

Cuvinte cheie: transumanism, sustenabilitate, *greenwashing*, PR, publicitate.

¹ Universitatea București, România. E-mail: vasile.hodorogea@unibuc.ro

² Universitatea București, România. E-mail: tulia.casvean@gmail.com

Evangelizing Sustainability: an Analysis of the Corporate and Commercial Communication of the big Store Chains in Romania

Dr. Tulia Maria CĂȘVEAN¹
Dr. Vasile HODOROGEA²

Abstract: The principles and values that guide us, as individuals and as a society, in promoting life and in the efforts to improve the human condition and standard of living (More & Vita-More, 2013) need to be rethought. We learn and realize that climate change, changes in the geological structure of the Earth, the melting of glaciers and ice caps, landslides – all these are no longer just the whims of nature, but direct results of human actions (anthropocene). The way of living, of relating to the environment, becomes a moral obligation of each of us and of the companies in which we work or with which we interact, in terms of respecting the right to life of all people, including those of future generations. The letter sent in 2022 by Larry Fink to the CEOs of the companies collaborating with the Black Rock Investment Fund, one of the largest in the world, clearly states that all companies and all industries will be transformed by the transition to “net zero”. Most stakeholders - from shareholders, to employees, to customers, to communities and regulators - now expect companies to play a role in decarbonising the global economy. Sustainability therefore becomes a precondition for functioning in the local and/or global economy, especially in terms of predictions of deteriorating living conditions in the coming years in the absence of active involvement of states, citizens and companies in the implementation of coherent recovery measures. The present study aims to evaluate the way in which the big store chains in Romania act in the spirit of transhumanism, “developing a messianic desire to save humanity” (Fillard, 2020, p.32) through an “evangelization of sustainability”. The analysis focuses on the perspective of producing the messages, covering the Sustainability Reports for 2020 and their relationship with corporate (PR) and commercial (advertising) communication in the last three months³ (January - March 2022) on sustainability issues, assessing stakeholders targeted, territories and main topics addressed, media mix used, substantiality of communication vs. *greenwashing*.

Keywords: transhumanism, sustainability, *greenwashing*, PR, advertising.

¹ University of Bucharest, Romania. E-mail: vasile.hodorogea@unibuc.ro

² University of Bucharest, Romania. E-mail: tulia.casvean@gmail.com

³ Most of the Sustainability Reports covering the 2020 financial year were issued at the end of 2021.

Conceptul de straniețate

Drd. Marius FLOREA¹

Rezumat: Când vorbim despre experiențe de tip negativ, straniețatea pare să își aibe soarta pecetluită de propriul sens, astfel că rămâne un concept obscur, care atunci când iese la iveală șochează prin familiaritatea bizară pe care o poartă în sine. Angoasa a fost preferată de existențialiști pentru a descrie neliniștea omului contemporan, iar înstrăinarea, felul prin care subiectul se separă de lume, încă mai prezintă un punct cheie în gândirea marxistă, prin extrapolarea teoriei alienării.

Straniețatea are o nuanță specifică, fiind o separare venită dinspre obiect, o nefamiliaritate, în germană *unheimlich*, care păstrează în mod ciudat caracterul familiar al lucrului care ne provoacă starea de repulsie. Prototipurile de roboți umanoizi de la începutul secolului trecut au stârnit această senzație puțin cunoscută, care începe apoi să prezinte interes în psihanaliză, fiind descrisă de Freud ca o scoatere din ascundere a unor aspecte invizibile ce ne amintesc de sinele inconștient, care sunt apoi percepute ca o amenințare pentru supra-eu. Lacan duce discuția mai departe arătând că straniețatea ne indică propria teamă cu privire la faptul că nu suntem autonomi. Teoria despre "*the uncanny valley*" a reprezentat o nouă popularizare a termenului, fiind aplicată cu folos în robotică pentru a descrie aversiunile pe care oamenii le au atunci când mașinile artificiale se apropie prea mult de aspectul figurii umane.

În prezentul postuman, mai mult ca niciodată, straniețatea pare să se ridice la rangul de frică existențială când observăm cum tehnologia capătă chip uman sau se contopește cu omul. Specia umană se vede obligată să își extindă sfera și de ce nu, să includă inteligența artificială, robotul sau cyborgul în definiția de persoană, iar straniețatea acestui act ne face să aducem în sfârșit dialogul despre *unheimlich* în filosofie, domeniu care a ocolit până acum problema. Ce îl face totuși pe Nietzsche să numească nihilismul "oaspetele cel mai straniu cu putință" și cum interpretăm straniețatea din punct de vedere filosofic, ca experiență a unei negativități caracteristică contemporaneității?

Cuvinte cheie: straniețate, psihanaliză, robotică, postumanism, nihilism.

¹ Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, România, Facultatea de Istorie și Filosofie, Școala Doctorală de Filosofie, Departamentul de Filosofie. E-mail: mariusflore7777@yahoo.com

The Concept of the Uncanny

PhD. Student, Marius FLOREA¹

Abstract: When we discuss negative experiences, the uncanny seems to have its fate sealed by its own meaning, thus it remains an obscure concept that shocks through the bizarre familiarity that it carries within whenever it comes to light. Angst was preferred by existentialists to describe the unrest of contemporary man, and estrangement, the way the subject separates from the world, still consists a key point in Marxist thought, through the extrapolation of the theory of alienation.

The uncanny has a specific nuance, being a disconnect coming from the object, an unfamiliarity, in German *unheimlich*, that keeps in a strange way the familiar character of the thing that provokes in us the feeling of repulsion. The robot prototypes from the beginning of last century have caused this unknown feeling, that begins then to present interest in psychoanalysis, being described by Freud as a bringing out of concealment of invisible aspects that point to our unconscious Id, that are then perceived as a threat by the super-ego. Lacan takes the discussion further showing that the uncanny indicates our own fears regarding the fact that we may not be autonomous. The theory on the "*uncanny valley*" represented a new popularization of the term, leading to applications in the field of robotics meant to describe the aversions that people have when artificial machines approach too close the appearance of the human figure.

In the posthuman present, more than ever, the uncanny seems to become an existential kind of fear when we observe how technology takes on a human face or it merges with the human. The human species is forced to extend its range and why not, to include artificial intelligence, robots or cyborgs in the definition of a person, the uncanniness of this act making us bring the dialog about the *unheimlich* in philosophy, a domain that up until now avoided the issue. What makes Nietzsche name nihilism "the uncanniest of all guests" and how do we interpret the uncanny from a philosophical point of view, as the experience of a negativity characteristic of contemporaneity?

Keywords: uncanny, psychoanalysis, robotics, posthumanism, nihilism.

¹ Babes-Bolyai University, Cluj-Napoca, Romania, Faculty of History and Philosophy, Doctoral School of Philosophy, Department of Philosophy. E-mail: mariusfloreas777@yahoo.com

Challenges posed on the legitimacy of deliberative democracies by advancements in CRISPR

Shannon HUMPHREY¹

Abstract: When we think of a modern liberal democracy, many think of a deliberative conception of democracy. The legitimacy of a deliberative democracy is necessarily dependent upon it meeting certain criteria. Perhaps most importantly, we think that all citizens should have an equal opportunity in contributing to the collective decisions that people are governed by. Critical to a deliberative democracy, then, is that adequate considerations are made to provide access to all in deliberation. In this way, each should have equal opportunity to access and influence to power. And only when each person is given a fair share of the collective power that binds them do we think that those laws can be deemed legitimate. In this regard, many countries have a range of laws and institutions which facilitate the functioning of a proper deliberative democracy. Some examples are freedom of speech laws, free and universal public education, or social security benefits.

While efforts are made to maintain fairness in modern democracies, recent advancements in biological science risk disrupting those efforts. Specifically, the discovery of Clustered Regularly Interspaced Short Palindromic Repeats (CRISPR); a precise tool for gene editing. CRISPR provides a method for genetically engineering humans with desired traits that may provide some with advantages over others in society. As a consequence, there is risk of significantly changing the power dynamics that exist between people.

If we seek to ensure equal access to governance as a condition of democracy, we ought to be particularly wary of advantages that may be employed through CRISPR when those advantages are not utilized by all. It is one thing to expect that someone participates in education, for instance, but it is another thing entirely if one must genetically engineer themselves in order to participate fairly in a democracy. Accordingly, this paper will discuss issues that arise as a result of CRISPR, which have the potential to undermine fundamental conditions of equality, and which thereby challenge the legitimacy of a deliberative democracy.

Keywords: Deliberative, Liberal, Democracy, Legitimacy, CRISPR, Equality.

¹ Victoria University of Wellington, New Zealand. E-mail: humphrshan@myvuw.ac.nz

O comparație filosofică între animalele de companie robot și automatonii din perioada modernă timpurie

Anisia-Alis IACOB¹

Rezumat: Primele prototipuri pentru animalele de companie roboți au fost introduse în anii '90, ele devenind destul de comune în contemporaneitate. În anii recenți, ele au devenit un bun ce poate fi achiziționat cu ușurință la un preț accesibil. Mai mult, acești roboți se bucură de un interes crescând din partea vârstnicilor care caută un animal de companie ce nu necesită atâta timp și grijă. Din pricina popularității lor, e de interes ca roboții animale de companie să fie discutați în legătură cu automatonii modernității timpurii. Ei împart câteva caracteristici comune, precum imitarea unui organism viu prin funcție și comportament, păstrarea formei sau chiar replicarea detaliată a aparenței originalului, dar și faptul că ambii sunt creații ale tehnicii umane. Mai important însă, atât roboții cât și automatonii pot fi văzuți ca o încercare de a diminua linia dintre creația artificială și cea naturală.

Deoarece automatonii erau populari în perioada modernității timpurii în Europa, ei pot fi văzuți ca o oglindire a filosofiei naturale care era dominantă. Interesul pentru înțelegerea mecanismelor Naturii e reflectat în avansul tehnologic al vremii, dar și în teoria mecanicistă care declara că lumea nu mai e un loc misterios ce nu poate fi cuprins de mintea umană. Sub influența filosofiei naturale și a teoriei mecaniciste, Descartes oferă o mărturie interesantă legat de automatonii în *Discurs asupra metodei* (1637) și *Meditații* (1641). El vede organismele vii, în special animalele, drept mecanisme complexe comparabile cu automatonii. Deoarece tehnologia modernității timpurii a permis crearea automatonilor ce imită caracteristici destul de limitate ale originalului, perspectiva lui Descartes merită revizitată cu exemplul animalelor de companie roboți în minte, deoarece roboții contemporani pot replica destul de atent comportamente și funcții mai complexe ale animalelor. Acest eseu se va apleca asupra similitudinilor dintre perspectiva mecanicistă asupra automatonilor și exemplul contemporan al animalelor robot, pentru a vedea cât de problematică este perspectiva mecanicistă care tratează organismele ca mașini complexe. Mai mult, perspectiva lui Descartes este interesantă pentru perspectiva transumanistă pentru că ridică problema diferențelor dintre organism și mecanism.

Cuvinte cheie: animale de companie roboți, automatonii, Descartes, AI, teoria mecanicistă.

¹ Leiden University, Netherlands, Faculty of Humanities. E-mail: a.iacob@umail.leidenuniv.nl

A philosophical comparison between robot pets and early modern automata

Anisia-Alis IACOB¹

Abstract: Robot pets have been around for some time now, as the first prototypes were introduced in the 1990s. In recent years, they became a regular commodity that can be acquired by most people for an accessible price. Moreover, these types of robots see an increasing interest from elderly people that look for a companion that doesn't require much care. Because of their popularity, it's worth looking at contemporary robot pets and the early modern automata. Both have a few common points that legitimize this comparison. Namely, they imitate a living organism through its function and behavior, keep the same shape or even try to replicate minutely the appearance of the original, and are man-made via technical means. More importantly, they both can be seen as an attempt to diminish the line between natural and artificial creation.

As automata were popular in the early modern period throughout Europe, they were a good mirror of the natural philosophy that was dominant at the time. The interest in the workings of Nature is reflected in the technical developments but also in the mechanistic theory that claimed that the world is no longer an enigmatic place that cannot be understood by the human mind. Under the influence of natural philosophy and the mechanistic theory, Descartes gives an interesting account of automata in *Discourse on Method* (1637) and *Meditations* (1641). He views living things, especially animals, as complex mechanisms comparable to automata. As early modern technology allowed for automata that only imitate very limited and general characteristics of a living being, it is worth revisiting Descartes' account with the contemporary example of robot pets in mind. Due to the advancements in technology, robot pets today can carefully mimic many aspects of their real-life counterparts. This paper will look at the similarities between the mechanistic view of automata and contemporary robot pets to see how problematic looking at living organisms as automated mechanisms is. Descartes' view of animals as mechanisms is thus equally interesting from a transhuman perspective as it raises the question of the differences between an organism and a mechanism.

Keywords: Robot pets, automata, Descartes, animals, AI, mechanistic theory.

¹ Leiden University, Netherlands, Faculty of Humanities. E-mail: a.iacob@umail.leidenuniv.nl

Între Magie și Statistică: Transumanismul ca "rușine prometeică"

Vlad MANCIU¹

Rezumat:

"Va veni un om nou, fericit și mândru,
omul căruia îi va fi absolut indiferent
dacă va trăi sau nu. Acesta va fi omul nou."
- *Demonii*, Dostoievski

Încă de la începutul secolului XX, noile discipline apărute prin dezvoltarea matematicilor nonliniare au deschis calea continuumului industrie-emanipare-consum cu elanul unei utopii izbutite. Depășind pragurile critice ale necesității, digitalizarea dezvoltă mai departe tabloul unei lumi în care omul, "explicat" de propriile sale instrumente, caută un adăpost în afara propriului sine, derogat de unicitate.

Germinat cu ambiția vechilor religii, transumanismul evoluează ca o mitologie mistică: unde înainte exista magie și ritual, acum există tehnologie concupiscentă și promisiunea unei salvări irefutabile. Nașterea noii lumi nu poate fi citită în contrast cu tumultul filozofiilor anti-metodă; căci înainte ca omul să-și gândească reinventarea, el a trebuit să creadă în ea. Ca orice șantier al nemurii, memoria umanității (construită ca o summa naturalis) se mobilizează "fîresc" împotriva propriei alcătuirii, odată trecută de pragul propriei insuficiențe.

Scopul acestui studiu este acela de a prezenta o scurtă geneză ideatică a transumanismului din perspectiva studiilor religioase; adăugând acesteia o analiză ontologică a modului în care omul se identifică treptat cu reflexiile sale tehnologic. Argumentul, sugerat și de I.P. Culianu în studiile sale pe Renaștere, este ca tehnologia și magia deopotrivă funcționează pe principiul profeției autoimplinite - remodelând cognitiv sistemul de așteptare dintre subiect și obiect. În acest sens, două abrupturi se întâlnesc complementar: din complexul științific al "deconstrucției perfecte" reiese cel al "reprezentării suficiente"—oferind astfel perspectiva unei mântuirii orizontale, la granița dintre odihnă și eșec.

Cuvinte cheie: transumanism, ontologii digitale, post-Iluminism, Romantism, Etica, post-marxism, industrializare, eshatologii moderne.

¹ Universitatea București, România, Masterat Studii Religioase - Texte și Tradiții. E-mail: vlad.manciu@gmail.com

Between Magic and Statistics: Transhumanism as “promethean shame”

Vlad MANCIU¹

Abstract:

“There will be a new man, happy and proud.
He for whom it will make no difference whether
he lives or does not live, he will be the new man...”
- *Demons*, Dostoevsky

Since the beginning of the 20th century, new sciences have opened the industry-emancipation-consumption continuum as for an accomplished utopia from the development of nonlinear mathematics. Overcoming the critical thresholds of necessity, digitalization now develops further this image of a world in which humankind, “explained” by its tools, seeks shelter outside from its self, derogated from uniqueness.

Sprouted from the ambitions of ancient religions, transhumanism follows in the wake of mystical mythologies: where before there was magic and ritual, now lies concupiscent technology, within the promise of irrefutable salvation. The birth of this new world cannot be understood in isolation from the “Sturm und Drang” of anti-method philosophies; for before man could think of reinventing himself, he had to believe in the prototype of his salvation. Like any site for immortality, the memory of humanity (built as a *summa naturalis*) mobilizes instinctively against its own composition, as it passes over the complex of its insufficiency.

The purpose of this study is to expose this brief genesis of transhumanism from magic; via the perspective of religious studies, and adding to it an ontological view of how man gradually identifies with his technological reflections. Its argument, as also suggested by I.P. Culianu in his Renaissance studies, is that technology and magic both function on the principle of the self-fulfilling prophecy - cognitively reshaping the expectancy between subject and object. Thus, two precipices meet: from the scientific faith in the possibility for “the perfect deconstruction” emerges that of “the sufficient representation”—thus offering the view of a horizontal redemption, on the border between peace and defeat.

Keywords: Transhumanism, Digital ontology, Post-Enlightenment, Romanticism, Ethics, Marxism, Postindustrial age, Modern Eschatologies.

¹ University of Bucharest, Romania, Master of Religious Studies - Texts and Traditions. E-mail: vlad.manciu@gmail.com

Animale politice sau captivi: nevoia de implicare civică într-o lume augmentată

Drd. Andrei NUȚAȘ¹

Rezumat: Noile dezvoltări tehnologice, cum ar fi inteligența artificială și internetul lucrurilor, ne promit informații nelimitate, anticiparea nevoilor și minimizarea complexității vieții, toate sub pretextul realizării vieții eficiente. În acest cadru, viitorul va fi o lume a oamenilor conectați și a lucrurilor inteligente, în care oamenii vor trăi în simbioză cu tehnologia, iar lumea fizică se va împleti cu cea digitală.

Pe măsură ce progresăm în direcția fuziunii dintre digital și fizic, devenim tot mai supuși codului care reglementează totul în lumea augmentată emergentă. Cu alte cuvinte, legea care este folosită pentru a guverna societatea se îndepărtează de la metodele bazate pe sancțiuni la cele bazate pe represiune. Acest lucru înseamnă că, în timp ce acum putem încălca legea cu riscul de a fi pedepsiți, în viitor, astfel de acțiuni vor fi imposibile prin design. Pentru a ilustra această realitate emergentă, imaginați-vă o lume în care toate ușile prin care este interzis să intri au dispărut cu totul.

Lucrarea de față va arăta modul în care lumea augmentată va pune bazele unui sistem totalitar și va propune o modalitate de a-l contracara. Voi prezenta atât situații actuale în care sistemele digitale sunt folosite pentru a face ușile să dispară cât și un posibil viitor totalitar care are la bază tehnologii existente.

Practic, voi argumenta că automatizarea excesivă poate periclita autodirecționarea prin intermediul unui determinism codat. În viitor, nu doar platformele digitale sau băncile vor fi cele care impun rezultate deterministe prin cod. Ci vom habita o lume în care legislația emisă de organisme de reglementare va deveni echivalentă cu legile ineluctabile ale fizicii.

În cele din urmă, voi sugera că aceste consecințe negative ale lumii augmentate pot fi contracarate prin îmbunătățirea sistemelor actuale în moduri care să permită fiecăruia dintre noi participarea la procesul politic prin angajament civic. Acest lucru, desigur, va necesita depășirea disprețului nostru actual față de politică și îmbrățișarea animalului politic din interior.

Cuvinte cheie: lumea augmentată, represiune, automatizare, determinism, activism civic.

¹ Universitatea de Vest, Timișoara, România, Școala Doctorală de Filosofie, Sociologie și Științe Politice. E-mail: andrei.nutas92@e-uvv.ro

Political Animals or Captives: the Need for Civic Engagement in an Augmented World

PhD. Student, Andrei NUȚAȘ¹

Abstract: New technological developments, such as artificial intelligence and the internet of things, promise us unlimited information, anticipation of needs and minimizing life's complexities, all under the guise of efficient living. Within this framework, the future will be a world of connected people and smart things, where humans live in symbiosis with technology and the physical world becomes intertwined with the digital world.

As we progress towards the merging of the digital and the physical, we will slip ever more into the mercy of the code that governs everything in the emerging augmented world. In other words, the law that is used to govern society is moving away from sanction-based to repression-based methods. This means that while we can now break the law at the risk of punishment, in the future such actions will be impossible by design. To illustrate this emerging reality, imagine a world where all the doors through which it is forbidden to enter have disappeared altogether.

This paper will show how the augmented world will lay the foundations for a totalitarian system and propose a way to counter it. I will present both current situations where digital systems are used to make doors disappear and a possible totalitarian future based on existing technologies.

Basically, I will argue that excessive automation can endanger self-determination through coded determinism. In the future, it won't just be digital platforms or banks that impose deterministic outcomes through code. But we will inhabit a world in which legislation issued by regulatory bodies will become equivalent to the inescapable laws of physics.

Finally, I will suggest that these negative consequences of the augmented world can be countered by improving current systems in ways that allow each of us to participate in the political process through civic engagement. This, of course, will require overcoming our current disdain for politics and embracing the political animal from within.

Keywords: augmented world, repression, automation, determinism, civic activism.

¹ West University of Timisoara, Romania, Doctoral School of Philosophy, Sociology and Political Science. E-mail: andrei.nutas92@e-uvt.ro

Explorări asupra Inteligenței Artificiale în artă—instrument și mediu, colaborare sau eroism?

Iulia-Dana PUȘCAȘU¹

Rezumat: Ne confruntăm cu utilizarea calculatoarelor sau a altor mijloace tehnologice în artă încă de la începuturile revoluției moderne. Înregistrând, în genere, reușite ale obiectivelor sale timpurii fundamentale și progrese notabile în ceea ce privește aplicațiile sale în artă, cultură și științe umane, Inteligența Artificială (IA) devine un agent activ care intervine în viața și comportamentele noastre culturale, în procesele de creație, alegerile estetice și practicile artistice. Lucrarea se concentrează pe intervenția IA în producția de artă și în lumea artei contemporane, îndeosebi, dar nu exclusiv, în ceea ce privește artele vizuale. Această preocupare ține de o perspectivă transumanistă, deoarece IA poate reprezenta un ajutor creativ, asistență tehnologică pentru unele sarcini, poate fi o piesă conceptuală în care programul în sine devine opera de artă sau poate fi un artist robot. În același timp, această tehnologie destabilizează acel tip de intersubiectivitate în artă, care face ca doar obiectele elaborate de om să fie supuse la apreciere. Deși există scriitori și artiști influenți care abordează acest subiect, încercând să reducă diviziunea dintre artă și știință și să răspundă la o parte din întrebările de natură filosofică ridicate (cum ar fi chestiunea autorului și a intersubiectivității, care amenință viziunea noastră centrată pe om asupra artei), lipsește un cadru teoretic stabil pentru a vorbi despre intersecția IA cu arta în afara cercurilor științifice și nu există nici un consens mai larg în legătură cu intervențiile acestea.

Voi expune în linii mari câteva dintre cele mai sugestive sau problematice cazuri pentru tema propusă și posibilitățile pe care le oferă în ceea ce privește producția artei, așa cum, după ce am studiat literatura de specialitate, recenzii și interviuri cu profesioniști în domeniul artelor sau al informaticii, alături de propriile observații, le-am identificat și structurat. Este vorba despre trei mari categorii sau scenarii, funcționând distinct sau interconectat, având o bază de aplicare sau fiind subiect al speculației – IA ca mediu și instrument, colaborare și eroism. Înțelegerea și abordarea acestor posibilități pot permite depășirea limitelor umane actuale în confruntarea cu arta, în ceea ce privește creația, receptarea și transcenderea categoriilor cunoscute și recunoscute anterior.

Cuvinte cheie: practici artistice contemporane, transumanism, AI-art, intersubiectivitate, auctorialitate.

¹ Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, România, Facultatea de Istorie și Filosofie, Departamentul de Filosofie, Masterat Filosofie, Cultură, Comunicare. E-mail: iuliadp@yahoo.com

Explorations on Artificial Intelligence in Art—Instrument and Medium, Collaboration or Heroism?

Iulia-Dana PUȘCAȘU¹

Abstract: We have been dealing with the use of computers or other technological means in art since the beginning of the modern revolution. Generally succeeding in its fundamental early goals and making significant progress in its applications in art, culture and humanities, Artificial Intelligence (AI) is becoming an active agent that intervenes in our cultural lives and behaviours, creative processes, aesthetic choices and artistic practices. The paper focuses on the intervention of AI in art production as well as in the contemporary art world, particularly, but not exclusively, in the visual arts field. This concerns a transhumanist perspective, as AI can be a creative aid, a technological assistance for some tasks, it can be a conceptual piece in which the program itself becomes a work of art, or it can be a robot artist. At the same time, this technology destabilises the kind of intersubjectivity in art that makes only human-made objects subject to appreciation. While there are influential writers and artists who address this topic, attempting to bridge the art – science divide and answer some of the philosophical questions raised (such as the question of authorship and intersubjectivity, which threatens our human-centered view of art), there is a lack of a stable theoretical framework for talking about the intersection of AI and art outside of scientific circles, and no broader consensus about its interventions.

I will outline some of the most suggestive or problematic cases for the proposed topic and the possibilities they offer in terms of art production, as, after studying related literature, reviews and interviews with art or computer science professionals, in addition to personal observations, I have identified and structured them. There are three broad categories or scenarios, operating distinctly or interconnected, having a basis of application or being the subject of speculation - AI as medium and tool, collaboration and heroism. Understanding and addressing these possibilities may allow us to overcome current human limitations in dealing with art, in terms of creation and engagement, and to transcend previously known and acknowledged categories.

Keywords: contemporary art practices, transhumanism, AI-art, intersubjectivity, authorship.

¹ Babes-Bolyai University, Cluj-Napoca, Romania, Faculty of History and Philosophy, Department of Philosophy, Master of Philosophy, Culture, Communication. E-mail: iuliadp@yahoo.com

Provocări etice în chirurgia estetică

Lect. Dr. Asoc. Radu SIMION¹

Rezumat: Fiind un element important al vieții sociale a indivizilor, exprimând virtuți precum mândria, capabilitatea personală sau demnitatea, interesul pentru aspectul corporal capătă astăzi noi dimensiuni morale, psihologice, economice și cultural-istorice. Progresele științifice din domeniul medical, utilizarea crescândă a rețelelor sociale, globalizarea și democratizarea dorințelor, modificarea accelerată a tendințelor din modă, popularizarea idealului tinereții și al frumuseții promovate de celebrități din media sau pornografie, precum și marketingul agresiv conduc către configurarea unei culturi contemporane interesată până la obsesie de imaginea de sine a individului.

Standardele de atractivitate sunt supuse unor presiuni multiple, influențând idealurile, aspirațiile și așteptările pe care indivizii le au de la ei înșiși, dar și de la cei cu care intră în contact. În acest context care cunoaște o dinamică complexă, chirurgia estetică câștigă o popularitate din ce în ce mai largă. Urmărind modificarea aspectului unei persoane în conformitate cu percepția personală despre atractivitate și frumusețe, practica medicală a chirurgiei cosmetice ridică numeroase probleme etice.

Prezentată ca un posibil remediu pentru dificultățile legate de acceptarea imaginii propriului corp, chirurgia estetică se află la intersecția dintre industria orientată comercial a procedurilor cosmetice și standardele de conduită medicală și de integritate profesională a practicanților acesteia. Medicina ca practică profesională nu este neutră din punct de vedere moral, fiind ghidată de reguli, norme și proceduri menite să asigure legitimitate actului terapeutic și conduitei medicilor.

Scopul acestei lucrări este de a cartografia o posibilă hartă a dilemelor etice și ambuscadelor morale care circumscriu teritoriul chirurgiei estetice, pentru a evidenția cu mai mare acuratețe obiectivele procedurale, limitele și provocările specifice acestui domeniu. Pentru aceasta, îmi propun să delimitez terminologic domeniul chirurgiei estetice și să ilustrez succint specificul procedurilor sale, pentru ca mai apoi să identific principalele "maladii" morale care influențează relația chirurgiei cosmetice cu terțe părți: cu pacienții, cu ceilalți membri ai comunității medicale, cu mediul de afaceri, cu industria de publicitate, mass-media și cu adepții noilor tehnologii. De asemenea, voi analiza gradul în care chirurgia estetică se conformează moralității interne a medicinei, în raport cu obiectivele acesteia, urmărind patru principii morale cardinale

¹ Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, România, Facultatea de Istorie și Filosofie, Departamentul de Filosofie.
E-mail: radu.simion@ubbcluj.ro

din etica medicală, pentru a consolida un cadru etic optim analizei acestui domeniu medical inovator, seducător prin specificul său.

Cuvinte cheie: etică, chirurgie cosmetică, etică medicală, estetică, moralitate.

Bibliografie:

Archard, D., Montgomery, J., Caney, S., Clancy, T., Edwards, J., Gallagher, A., & de Zulueta, P. (2016). Cosmetical procedures: ethical issues. *Nuffield Council on Bioethics*.

Cantor J. (2005). Cosmetic dermatology and physicians' ethical obligations: More than just hope in a jar. *Semin Cutan Med Surg*, 24, 155-60.

Gillespie R. (1996). Women, the body and brand extension in medicine: cosmetic surgery and the paradox of choice. *Women & Health*, 24:75.

Miller, F., Brody, H., & Chung, K. (2000). Cosmetic Surgery and the Internal Morality of Medicine. *Cambridge Quarterly of Healthcare Ethics*, 9(3), 353-364.

Nejadsarvari N, Ebrahimi A, Ebrahimi A, Hashem-Zade H. (2016). Medical Ethics in Plastic Surgery: A Mini Review. *World J Plast Surg*, 5(3), 207-212.

Wolf N. (2002). *The Beauty Myth: How Images of Beauty Are Used Against Women*. HarpersCollins Pub.

Ethical Challenges in Aesthetic Surgery

Associate Lecturer, Dr. Radu SIMION¹

Abstract: Being such a significant element in the social life of individuals and expressing virtues such as pride, personal capability or dignity, the interest in physical appearance acquires today new moral, psychological, economic, cultural-historical dimensions. Medical scientific progress, the increasing use of social networks, the globalization and democratization of desires, the hastiness in fashion trends, popular and homogeneous youth ideal and beauty promoted by media celebrities or even pornography, assertive marketing – all this leads to the reshaping of a new culture where individuals become obsessed about their self-image.

Attractiveness standards are now under multiple constraints, influencing both ideals and expectations individuals have towards themselves but also on those around them. Given this complex contextual dynamic, cosmetic surgery is certainly gaining increasing popularity. If we consider changing the appearance of a person in accordance with personal perception of attractiveness and beauty, the medical practice of cosmetic surgery brings up many ethical issues.

Depicted as a possible remedy for difficulties related to accepting one's own physical appearance, cosmetic surgery stands right between the commercial side of the cosmetic procedures industry and medical conduct standards and the professional integrity of its practitioners. Medicine as professional practice cannot be morally neutral; it must encompass rules, norms and procedures that provide legitimacy to the therapeutic act and practitioners practices.

The purpose of this work is to illustrate a possible representative map of ethical dilemmas and moral ambushes which encircles the cosmetic surgery area, in order to highlight more accurately procedural objectives and specific restrictions or challenges. Therefore, I intend to clearly define cosmetic surgery field – terminologically – and briefly exemplify the specifics of its procedures, then to identify main moral issues which directly affects third parties as relationship with patients, with medical community members, business environment, the advertising industry, the

¹ Babes-Bolyai University, Cluj-Napoca, Romania, Faculty of History and Philosophy, Department of Philosophy.
E-mail: radu.simion@ubbcluj.ro

media, or technology enthusiasts. Likewise, I will investigate to which extent cosmetic surgery follows an internal morality of medicine, in relation to its objectives, given four main moral principles of ethical medicine, to strengthen an optimal ethical framework propitious to analyzing this innovative, incentive medical field.

Keywords: ethics, cosmetic surgery, medical ethics, aesthetic, morality.

Bibliography:

Archard, D., Montgomery, J., Caney, S., Clancy, T., Edwards, J., Gallagher, A., & de Zulueta, P. (2016). Cosmetical procedures: ethical issues. *Nuffield Council on Bioethics*.

Cantor J. (2005). Cosmetic dermatology and physicians' ethical obligations: More than just hope in a jar. *Semin Cutan Med Surg*, 24, 155-60.

Gillespie R. (1996). Women, the body and brand extension in medicine: cosmetic surgery and the paradox of choice. *Women & Health*, 24:75.

Miller, F., Brody, H., & Chung, K. (2000). Cosmetic Surgery and the Internal Morality of Medicine. *Cambridge Quarterly of Healthcare Ethics*, 9(3), 353-364.

Nejadsarvari N, Ebrahimi A, Ebrahimi A, Hashem-Zade H. (2016). Medical Ethics in Plastic Surgery: A Mini Review. *World J Plast Surg*, 5(3), 207-212.

Wolf N. (2002). *The Beauty Myth: How Images of Beauty Are Used Against Women*. HarpersCollins Pub.

Efectele “stării de excepție” asupra statelor democratice: războiul o provocare transumanistă?

Dr. Cosmin-Florentin SPASCHI¹

Rezumat: Realitatea cu care ne confruntăm în ultima perioadă este una care, conform lui Giorgio Agamben, este denumită stare de excepție și are drept caracteristică fundamentală faptul că asistăm la o indeterminare între latura democratică a societăților și ceea ce ar putea fi redus la termenul de absolutism. Cu alte cuvinte, în viziunea gânditorului italian există momente în care drepturile și libertățile garantate de constituțiile statelor democratice sunt suspendate, în locul lor fiind introduse forțat o serie de principii temporare care sunt specifice societăților totalitare. În această logică putem să introducem pandemia provocată de virusul SARS-COV-2, cea care a afectat puternic principiile democratice, statele forțând cetățenii să îndeplinească o serie de acțiuni menite să oprească răspândirea virusului.

Mai recent, asistăm la o manifestare diferită, dar care se încadrează și ea în rândul stării de excepție. Este vorba despre amenințarea unui conflict armat de amploare care ar putea să urmeze atacului asupra Ucrainei pornit de către Rusia. Dincolo de orice poziție ideologică cu privire la acest fapt, intervenția pe care o propun se îndreaptă către un aspect important pentru gândirea postumanistă și transumanistă. Este vorba despre necropolitică, termen dezvoltat de Rosi Braidotti în multe dintre studiile sale recente, prin care este ilustrat faptul că există o guvernare asupra morții pe care statele o realizează din diverse motive. Pe timp de război, această teză a gânditoarei amintite este mai vizibilă ca oricând, viața obișnuită a civililor fiind afectată, mulți dintre ei devenind victime ale conflagrației.

Pe acest fundal va fi realizată o teoretizare a efectelor la care s-ar putea ajunge prin implicarea în acest război a unor arme sau a unor roboți inteligenți, care ar fi programați să distrugă țintele spre care ar fi îndreptate. Prin urmare, în cadrul acestei intervenții vor fi schițate o serie de principii etice de inspirație transumanistă care să pornească de la realitatea globală actuală și vor fi prezentate o serie de efecte pe care respectarea sau încălcarea acestora ar putea să le producă în realitatea cotidiană.

Cuvinte cheie: stare de excepție, pandemie, război, Giorgio Agamben, Rosi Braidotti.

¹ Alexandru Ioan Cuza University, Iași, România. E-mail: s.cosmin94@gmail.com

The Effects of the “state of exception” on Democratic States: Is war a Transhumanist Challenge?

Dr. Cosmin-Florentin SPASCHI¹

Abstract: The reality we face today is one that, according to Giorgio Agamben, is called a state of exception. Its fundamental characteristic is that we face an indeterminacy between the democratic side of societies and what leads to the term absolutism. In other words, in the view of the Italian thinker, at certain times, the rights and freedoms guaranteed by the constitutions of democratic states are suspended, a series of principles specific to totalitarian societies taking their place. In this logic, we can introduce the pandemic caused by the SARS-COV-2 virus, which strongly affected democratic principles, the states introducing a series of actions to stop the spread of the virus.

More recently, we are witnessing a different manifestation, but one that also falls within the state of emergency. It is about the threat of a major armed conflict that could follow the Russian attack in Ukraine. Beyond any ideological position, the intervention I propose analyzes a central concept for posthumanist and transhumanist thinking. We are talking about necropolitics, a term developed by Rosi Braidotti in many of her recent studies, which demonstrates the existence of control over death. During the war, this thesis of the mentioned thinker is more visible than ever, the mundane life of civilians being affected, many of them becoming victims of the conflagration.

Against this background, I will present a theorization of the effects of the involvement of weapons or intelligent robots in war. They can be programmed to destroy rival targets and cause a tremendous impact on the enemy side. Thus, I will show a series of ethical principles of transhumanist inspiration, which start from the current global reality. At the same time, I will present a series of effects that their compliance or non-compliance could produce in contemporary society, and also in the near future.

Keywords: state of exception, pandemic, war, Giorgio Agamben, Rosi Braidotti.

¹ Alexandru Ioan Cuza University, Iasi, Romania. Email: s.cosmin94@gmail.com

Abordări paradigmatică asupra augmentării umane

Lect. Dr. Călin-Ioan TALOȘ¹

Rezumat: Posibilitatea augmentării ființei umane, mediată de progresul tehnologic amplu și accelerat al începutului de secol XXI, generează, pe de-o parte, discuții și redefiniri ale ponderei și rolului valorilor iudeo-creștine, în era postumană, iar pe de altă parte, profilări și consolidări ale unor speranțe și metode proiectate de teoriile transumaniste contemporane. În spațiul occidental, atât conceptele religioase tradiționale, cât și speranțele transumaniste se află, în mod egal, pe talerul cumpănirii și simțirii omenesci. Va fi religia redefinită transumanistic și depusă de transcendental? Sau tehnologia secolului nostru și rezultatele ei vor căpăta valențe religioase? Răspunsurile unor întrebări ca și acestea vor diferi în funcție de paradigmele care le alimentează. În prezenta lucrare ne propunem să identificăm trei raționalități care elaborează perspective asupra relației dintre credință și tehnologie, între transcendentalism și scientism. Acestea sunt: tehnoprogresivismul, transcendentalismul transformațional și antropologia teologică.

Cuvinte cheie: transumanism, transcendental, teologia transformațională, teismul deschis, antropologie teologică.

Paradigmatic Approaches to Human Augmentation

Lecturer, Călin-Ioan TALOȘ²

Abstract: The possibility of augmenting the human being, mediated by the ample and accelerated technological progress of the beginning of the 21st century, generates, on the one hand, discussions and redefinitions of the weight and role of Judeo-Christian values, in the posthuman era, and on the other, sketching out and consolidating hopes and methods projected by contemporary transhumanist theories. In the Western world, both traditional religious concepts and transhumanist hopes are equally placed on the scales of human reasoning and

¹ Universitatea Emanuel, Oradea, România. E-mail: calin.talos@yahoo.com

² Emanuel University, Oradea, Romania. Email: calin.talos@yahoo.com

senses. Will religion be redefined transhumanistically and deprived of the transcendental? Or, will the technology of our century and its results gain religious significance? The answers to such questions will differ depending on the paradigms that fuel them. In this paper we aim to identify three rationalities that develop perspectives on the relationship between faith and technology, between transcendentalism and scientism. These are: techno-progressivism, transformation transcendentalism and theological anthropology.

Keywords: transhumanism, transcendental, transformation theology, open theism, theological anthropology.

Inteligență artificială versus alienare

Drd. Adriana VLAICU¹

Rezumat: Impactul pozitiv al tehnologiei asupra evoluției omenirii este incontestabil. De la mecanizarea agriculturii, la progresele din sfera transporturilor, a comunicațiilor sau cea medicală, până la cele din sectorul educației, tehnologia și-a pus amprenta în numeroase domenii, aducând cu sine o serie de îmbunătățiri în viața oamenilor. În prezent, oamenii pot călători în orice "colț" al lumii, au apă curentă și căldură în locuință doar prin apăsarea unui buton, iar muncile rutinizante au fost preluate din ce în ce mai mult de robotică și automatizări. Inteligența artificială promite să ducă și mai departe toate aceste îmbunătățiri și să ne elibereze și mai mult din sfera muncilor rutinizante. Mașina autonomă își asumă rolul șoferului de autobuz care străbate același drum zilnic de nenumărate ori, serviciile de casierie, curierat sau livrări la domiciliu sunt din ce în ce mai mult realizate de către mașinării automate, roboții preiau chiar unele dintre atribuțiile personalului medical, în domenii ca radiologia sau neurochirurgia, în timp ce în jurnalism sunt folosite tot mai frecvent AI-uri de procesare a conținutului. Numeroși filosofi și oameni de știință au avetizat însă asupra aspectelor negative pe care le poate avea tehnologia. Pe lângă efectele nocive asupra mediului înconjurător, confirmate de multiple studii care conectează schimbările climatice recente cu activitatea tehnologică din zorii revoluției industriale și până în prezent, intruziunea tehnologică are și un efect alienant la nivelul individului și al societății. Au fost identificate o serie de efecte negative ale utilizării din ce în ce mai frecvente a tehnologiei în viața de zi cu zi, precum depresie, anxietate, tulburări de somn sau izolare socială, asociate cu manifestări ale alienării individului, ce se răsfrâng ulterior și la nivelul societății. Problema pe care o ridică lucrarea de față este dacă introducerea inteligenței artificiale nu duce la o creștere a nivelului alienării resimțit de individ și reflectat la nivelul societății, încercând să propună posibile soluții din prisma consilierii filosofice și a viziunii transumaniste.

Cuvinte cheie: inteligență artificială, alienare, automatizare, consiliere filosofică, transumanism.

¹ Universitatea de Vest, Timișoara, Școala Doctorală de Filosofie, Sociologie și Științe Politice, Timișoara, România. E-mail: adriana.vlaicu81@e-uvv.ro

Artificial Intelligence versus Alienation

PhD. student, Adriana VLAICU¹

Abstract: There is no denying that technology has had a positive impact on the evolution of mankind. From the mechanization of agriculture, to the advances in the fields of transports, communications or medicine, to those in the education sector, technology has had an impact in many areas, bringing along a number of improvements in people's lives. Nowadays, people can travel to any "corner" of the world, have running water and heat in their homes by the simple push of a button, while routine work has been more and more taken over by robots and automation. Artificial intelligence promises to take all these improvements even further and free us even more from the realm of routine work. The autonomous car assumes the role of the bus driver who drives on the same road every day countless times, cashier services, courier or home delivery services are increasingly performed by automatic machines, robots take over even some of the duties of medical staff, in areas such as radiology or neurosurgery, while content processing AIs are being used to a greater extent in journalism. However, many philosophers and scientists have warned about the negative effects of technology. In addition to the harmful effects on the environment, confirmed by multiple studies linking recent climate changes with the rise of technological activity from the dawn of the industrial revolution to present times, technological intrusion also has an alienating effect on both the individual and society. A number of negative effects of the increasing use of technology in everyday life have been identified, such as depression, anxiety, sleep disturbances or social isolation, that have been associated with manifestations of the individual's alienation, which subsequently are reflected at the level of society. The problem this paper raises is whether the introduction of artificial intelligence does not lead to an increase in the level of alienation felt by the individual and reflected in society, trying to propose possible solutions from the perspective of philosophical counselling and that of the transhumanist vision.

Keywords: artificial intelligence, alienation, automation, philosophical counseling, transhumanism.

¹ West University of Timisoara, Doctoral School of Philosophy, Sociology and Political Science, Timisoara, Romania. E-mail: adriana.vlaicu81@e-uvt.ro